

Kommunal- og
distriktsdepartementet

Plannytt

Nyhetsbrev om planlegging
etter plan- og bygningsloven

Ny veileder om vindkraft

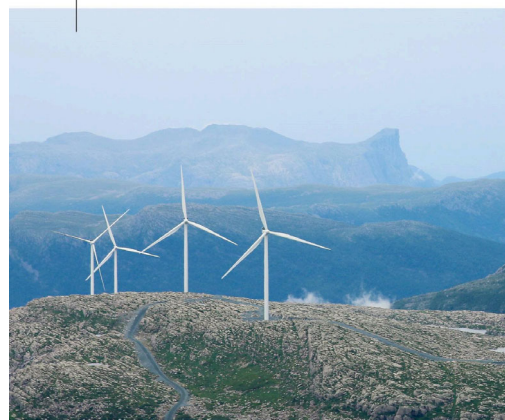
Første juli 2023 ble det innført krav om kommunal planavklaring av områder for vindkraftanlegg før konsesjon etter energiloven. En ny veileder utgitt av KDD og ED viser hvordan plan- og konsesjonsprosessene kan gjennomføres og samordnes. Veilederen omtaler også kravene til utredning og medvirkning, og kravene til konsultasjoner med reindriften og øvrige samiske interesser.

Kommunal- og
distriktsdepartementet
Energidepartementet

Veileder

Planlegging og
konsesjonsbehandling av
vindkraftanlegg på land

[Planlegging og](#)

Det er også laget en mer kortfattet [fagtemaside om vindkraft og plan- og bygningsloven](#).

[konsesjonsbehandling av vindkraftanlegg på land](#)

Planlegging etter plan- og bygningsloven

Endringer i plan- og bygningsloven

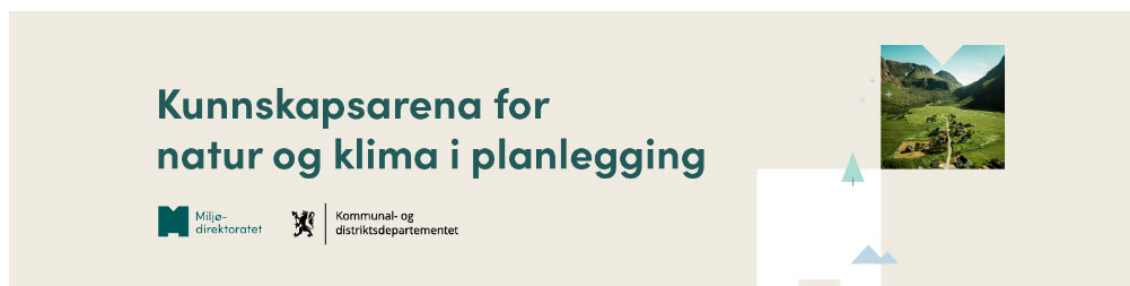
Stortinget vedtok 11. juni 2024 endringer i plan- og bygningsloven som trådte i kraft 21. juni 2024. Blant endringene er bruken av formuleringen "på internett" når det gjelder høring, utlegging til offentlig ettersyn og tilgjengeliggjøring.

[Endringer i plan- og bygningsloven gjeldende fra 21. juni 2024](#)

6,7 millioner til kompetansetiltak

Kommunal- og distriktsdepartementet har fordelt 6,7 millioner kroner i tilskot til ei rekke prosjekt og tiltak rundt om i landet. Departementet har hvert år lyst ut midlar til privat og frivillig sektor for å auke kompetansen innan planlegging, kart og geodata. Midlane skal vere med på å auke effektiviteten og kvaliteten på samfunns- og arealplanlegginga.

[6,7 millioner til kompetansetiltak innan plan, kart og geodata](#)

Webinarer om natur og klima i planlegging

Denne høsten fortsetter planavdelingen i Kommunal- og distriktsdepartementet og Miljødirektoratet med webinarserien om klima og natur i planlegging. I vår ble det holdt fem webinarer.

De to neste webinarene er:

[Tirsdag 7. september: planrevisjon og planvask for klima og natur](#)

[Tirsdag 15. oktober: arealregnskap, naturregnskap og klimagassregnskap](#)

Opptak, presentasjoner og mer informasjon finner du på:

www.miljodirektoratet.no/kunnskapsarena

Rapport om planlegging i sjøområder

Rapporten som er utarbeidet på oppdrag fra KDD av Salt Lofoten AS og BøeHareide gir et faglig og erfaringsbasert grunnlag for å oppdatere veiledningen om planlegging etter plan- og bygningsloven i sjø.

[Rapport: Kartlegging av, og innspill til, videreutvikling av veiledning for planlegging og konsekvensutredning i sjøområder](#)

Arbeid med produktspesifikasjonene (NPAD)

Det pågår arbeid med produktspesifikasjonene, og mye av dette arbeidet skjer fordi ny fagstandard for PLAN skal tas i bruk. Når det gjelder NPAD del 1, Spesifikasjon for plankart, er mye av teksten blitt udatert. Det er derfor utformet en ny del 1 hvor en del av innholdet er flyttet til andre produktspesifikasjoner (NPAD del 4) og planveiledere. Det som gjelder for alle produktspesifikasjonene er at de ikke kan bli helt korrekte før ny kart- og planforskrift er på plass, det er mange referanser i tekstene. Det første som skal publiseres er NPAD del 1. Følg med på sidene om [digital fremstilling av arealplan og planregister](#).

By- og stedsutvikling

Nye områdesatsinger

Departementets side om områdesatsinger er blitt oppdatert med de nye satsingene i Gjøvik, Halden, Larvik, Tromsø og Indre Østfold. På nettsidene kan du lese mer om hva områdesatsing er og hvilke byer og tettsteder som er under ordningen.

[Områdesatsinger](#)

Klimanøytrale og smarte byer under Horisont Europa

Oslo, Stavanger og Trondheim kommuner har søkt, og er valgt ut, av EU-kommisjonen til å delta i samfunnsoppdraget «Klimanøytrale og smarte byer». De tre byene har sammen med 109 andre europeiske byer ambisjon om å være klimanøytrale innen 2030.

[Les mer om samarbeid og oppfølging i Norge \(regjeringen.no\)](#)

Midler til bærekraftig omstilling av byer og urbane strøk

Forskningsrådet lyser ut midler til bærekraftig omstilling av byer og urbane strøk gjennom EU-partnerskapet Driving Urban Transitions. Norske aktører kan søke og Forskningsrådet deltar med inntil 31 millioner kroner. Formålet er å styrke transnasjonale forsknings- og/eller innovasjonsprosjekter rettet mot urbane problemstillinger. Skissefrist er 14. november 2024, og endelig søknadsfrist er 24. april 2025.

[Mer informasjon på Forskningsrådets sider](#)

Kart og eiendomsinformasjon

Nytt nasjonalt grunnkart for bruk i arealregnskap

Kommuner og fylker jobber for å få på plass lokale og regionale arealregnskap. For å gjøre kommunenes arbeid lettere har NIBIO, SSB, Miljødirektoratet og Kartverket laget et nytt nasjonalt grunnkart. Kartet sammenfatter informasjon om arealdekke, arealbruk og økosystemer. Grunnkartet formidles gjennom Norge digitalt og Geonorge.

[Nytt nasjonalt grunnkart for bruk i arealregnskap \(kartverket.no\)](#)

Tildeling av vegadresser

Vegadresser er viktig for en rekke formål. Fra hverdagslige behov for å finne fram, til ambulanseutrykning der tiden er dyrbar. Vegadresser brukes for eksempel i alle former for kommunal administrasjon og saksbehandling, og er et sentralt verktøy i arealplanleggingen.

Tildeling av vegadresser er en løpende driftsoppgave i alle kommuner. Kartverket har utarbeidet [veileder om kommunal adressetildeling](#). Her finner du svar på det meste, både om tildeling av adresser i kvartaler med store bygninger og mange innganger, og om tildeling av adresser på øyer eller til fjells uten offentlige veger.

Mange steder i landet har stått uten gode vegadresser. Der er matrikkelnummer brukt som adresser, matrikkeladresser og disse har vært en dårlig erstatning. Norske kommuner har lagt ned et betydelig arbeid med å innføre vegadresser i hele kommunen.

Status per 1. juni i år viser at det er tildelt omtrent 2,5 millioner vegadresser. I 211 av landets kommuner er 99 % av alle adressene nå vegadresser. Av disse har 88 kommuner helt kvittet seg med matrikkeladressene.

Fortsatt er det likevel til sammen ca. 40.000 matrikkeladresser landet som ikke har vegadresse. 34 kommuner står med mer enn 10 % matrikkeladresser. I noen få av disse kommunene er situasjonen særlig dårlig med store andeler matrikkeladresser.

Nytt fra andre

[Havet stiger – kommunene må forberede seg](#) (kartverket.no)

[Nyhet: høring av endringer i markaloven](#) (KLD)

[Nyhet: foreslår å åpne for kommunale klimakrav til bygge- og anleggsplasser](#) (KLD)

Byvekstavtaler

[Pressemelding: enighet om forslag til byvekstavtale for Nedre Glomma](#) (SD)

[Pressemelding: enighet om forslag til byvekstavtale for Kristiansandsregionen](#) (SD)

Veileder fra DSB om havnivå

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap har oppdatert veileder om havnivå i planlegging. Veilederen er utarbeidet med bakgrunn i nye havnivåframskrivninger, og kommer

med oppdaterte råd og anbefalinger om hvordan kommunene skal ta hensyn til havnivåstigning i sin planlegging.

[Havnivåstigning og høye vannstander i samfunnsplanleggingen \(DSB\)](#)

Arealstatistikk

Endelige KOSTRA-tall for plan- og byggesaksbehandlingen i kommunene i 2023 er publisert: [Plan- og byggesaksbehandling \(ssb.no\)](#)

I Norge ligger om lag 23 000 bygninger i kartlagte områder for 200-årsflom. I tillegg kommer naust, garasjer og uthus til bolig: [23 000 bygninger utsatt for flom \(ssb.no\)](#)

Statistikken om byggeaktivitet i 100-metersbeltet gjelder for kystlinjen langs hovedlandet i tillegg til 100-metersbeltet rundt større elver og innsjøer: [Byggeaktivitet i strandsonen \(ssb.no\)](#)

Oversikt over kommunenes vedtak om omdisponering av landbruksarealer etter plan- og bygningsloven og etter jordloven, samt saksbehandling etter jord- og konsesjonslov: [Kommunal forvaltning av landbruksarealer \(ssb.no\)](#)

Arrangementer

Erfaringskonferanse om områdesatsinger

Kommunal- og distriktsdepartementet ønsker å skape en god møteplass hvor kommunene med områdesatsinger kan lære av hverandre, diskutere problemstillinger og slippe å være alene om et krevende arbeid. Felles for områdesatsingene er at de skal bidra til en varig forbedring av tjenester og nærmiljøkvaliteter der behovene er størst.

[Program og mer informasjon - erfaringskonferansen om områdesatsinger den 26.-27. september i Oslo](#)

Nasjonal plankonferanse 2024

Nasjonal plankonferanse for planfolk på statleg og regionalt nivå vert på Bristol hotell i Oslo 26. - 27. november. Dette er den tradisjonelle nettverkssamlinga som er før jul kvart år, som i år har fått nytt navn. Første dag av konferansen vil bli [sendt på regjeringen.no](#) og blir tilgjengeleg i etterkant.

Tolkningsuttalelser om plan- og bygningsloven

[Prinsipputtalelser og fortolkninger](#) fra Kommunal- og distriktsdepartementet og Lovavdelingen i Justis- og beredskapsdepartementet om plan- og bygningsrett finner du på [nettsiden om plan- og bygningsrett](#) på regjeringen.no.

- [§§ 11-9-11-11: Kommuneplanbestemmelse som viser til daterte normer/veiledere](#)
- [§ 12-7 spørsmål om reguleringsbestemmelse om bruk av tre i bygningskonstruksjon](#)
- [§ 1-5 - Tolkningsuttalelse – spørsmål om motstrid ved planbestemmelser om etasjeantall](#)

Innsigelsessaker

Avgjørelser i [innsigelsessaker](#) legges fortløpende ut på departementets hjemmesider. Her finnes også innsigelsesstatistikk og annen relevant informasjon om innsigelser.

Planlegging på regjeringen.no

- [Planlegging etter plan- og bygningsloven](#)
- [Veiledning om plan- og bygningsloven med forskrifter](#)
- [Rapporter om planlegging, geodata, by- og stedsutvikling](#)
- [Rundskriv om plandelen av plan- og bygningsloven](#)
- [Kart og eiendomsdata på regjeringen.no](#)
- [By- og stedsutvikling på regjeringen.no](#)
- [Arealprofiler for kommunene](#)

Plannytt gis ut av planavdelingen
i Kommunal- og distriktsdepartementet

[Abonner på Plannytt](#)

[Tidligere utgaver av Plannytt](#)

E-post: planredaksjonen@kdd.dep.no

KONTAKT

Kommunal- og distriktsdepartementet

Postadresse:

Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Sentralbord 22 24 90 90